

zaaknummer 2015W1533

8 december 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. T.W.H.M. Weller, advocaat te Eindhoven,

tegen:

(wijlen) **frater [naam]**,
geboren op [datum] en waarschijnlijk overleden,
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tot [datum] lid van de Congregatie van de Fraters van Utrecht.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 17 juli 2015. Op 28 juli 2015 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van frater [naam], Provinciaal Overste van de Fraters van Utrecht.

Op 10 november 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote, mevrouw [naam]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. T.W.H.M. Weller, advocaat te Eindhoven.

Namens de Congregatie is verschenen [naam], Provinciaal Overste van de Fraters van Utrecht.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager komt uit een gezin van [aantal] kinderen. De ouders van klager hadden een [soort werkplaats]. Klagers vader was veel aan het werk.

Klager ging naar de [naam kleuterschool] in [plaats]. Na de kleuterschool, in schooljaar [jaartal-jaartal], ging klager naar de katholieke [naam school] in [plaats]. Deze school stond goed aangeschreven en belichaamde het verschil tussen de arbeidersgezinnen en de gezinnen die iets meer te besteden hadden. Aangeklaagde was leraar op de [school].

De school lag redelijk ver verwijderd van het huis van klager, zodat klager elke dag tussen de middag op school bleef. Klager was een moeilijke eter en had er dus moeite mee zijn brood

op te eten tijdens deze lunchpauzes. Aangeklaagde had dit kennelijk door en gooide bewust de melk van klager om, waardoor het brood van klager doorweekt raakte. Hierdoor wilde klager zijn brood helemaal niet meer opeten. Omdat klager zijn brood niet opat, nam aangeklaagde hem mee naar een aparte kamer bij de hoofdingang van de school. Eenmaal in de kamer, met de gordijnen dicht, moest klager zijn broek en onderbroek uitdoen waarop aangeklaagde klager begon te betasten. Aangeklaagde pakte het geslachtsdeel van klager vast en trok hem over zijn knie. Vervolgens begon aangeklaagde klager op zijn blote billen te slaan, terwijl hij nog steeds de penis van klager vasthield. Na afloop werd klager door aangeklaagde getroost.

Klager durfde thuis niet te vertellen wat er gebeurd was. Tegen geestelijken werd immers opgekeken.

De gebeurtenis zoals hiervoor omschreven heeft vijf à zes keer plaatsgevonden in een kort tijdsbestek, gedurende het eerste schooljaar.

2.2. Klager voelde zich machteloos. Hij wist dat het niet goed was wat aangeklaagde met hem deed. Zowel gedurende zijn lagere schooltijd als in zijn verdere leven heeft het gebeuren met aangeklaagde veel impact op klager gehad. Klager voelde zich onzeker, had last van faalangst en heftige nachtmerries waarin klager het gevoel had te stikken.

Aanvankelijk had klager het gebeuren met aangeklaagde verdrongen. Hypnotherapie heeft eraan bijgedragen dat de nachtmerries verminderd zijn en dat klager aan zijn echtgenote heeft verteld wat aangeklaagde hem destijds heeft aangedaan.

Momenteel is klager [functie] op een [werkplek]. Dit doet hem goed. Klager ervaart dit als een soort therapie.

2.3. Klager wenst erkenning te ontvangen voor hetgeen aangeklaagde hem destijds heeft aangedaan. Door een gegronde verklaring van zijn klacht, hoopt klager zichzelf te hervinden en het verleden af te kunnen sluiten. Als laatste verzoekt klager financieel gecompenseerd te worden voor de door hem geleden schade.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is waarschijnlijk overleden en kan geen weerwoord geven. Frater [naam] heeft in zijn schriftelijke reactie gesteld dat aangeklaagde in [jaartal] en [jaartal] leraar was van de eerste klas van de [naam school] in [plaats]. Dit maakt de aannemelijkheid van de klacht van klager groot, aldus frater [naam]. Op [datum] is aangeklaagde uitgetreden. De reden hiervan is niet bekend.

Tegen aangeklaagde zijn geen andere klachten wegens seksueel misbruik bekend. De ondersteunende verklaring van de echtgenote van klager spreekt, aldus frater [naam], voor zich.

Tijdens de zitting heeft frater [naam] zijn excuses aan klager aangeboden. Hetgeen gebeurd is had nooit plaats mogen vinden. De Congregatie is tekort geschoten in het voorkomen van dit onrecht, dan wel heeft verzuimd hiertegen gepaste maatregelen te nemen.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer 60 jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het vermoedelijke overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden. In een korte periode heeft aangeklaagde, vijf of zes keer, het blote geslachtsdeel van klager betast en vastgehouden en hem op zijn billen geslagen.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Als ook door het feit dat klager reeds in maart [jaartal] melding heeft gemaakt van hetgeen hem is overkomen. Daarnaast wordt zijn verklaring ondersteund door de op schrift gestelde verklaring van zijn echtgenote, waaruit volgt dat zij tussen [jaartal-jaartal] op de hoogte is geraakt van het misbruik door aangeklaagde. Voorts weegt de Klachtencommissie in haar oordeel mee dat frater [naam] duidelijk heeft gemaakt dat hij de klacht van klager niet onaannemelijk acht.

Een en ander in onderlinge samenhang gezien ondersteunt naar het oordeel van de Klachtencommissie voldoende de aannemelijkheid van het seksueel misbruik van klager door aangeklaagde.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas zeven jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is uitgetreden en waarschijnlijk is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van de Fraters van Utrecht de klacht gegrond te verklaren.

Deze beslissing is genomen op 8 december 2015 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, drs. Th.M. Bronzwaer en mr. P.R.M. van der Ven pr., leden, bijgestaan door mr. L.P. Stapel, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure heeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.